

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2018-2021 d. 04-09-2018

Mødedato Tirsdag d. 04. september 2018 kl. 08:30

Mødested Salen i fløj 1/Udvalgsværelset, 3.s.54, Ørbækvej 100, fløj 3

Indholdsfortegnelse

Rammeaftale 2019-2020 - Det specialiserede socialområde og specialundervisningsområde.....	3
Etablering af nyt midlertidigt botilbud til borgere med autisme.....	6
Drøftelse af værdighedspolitik for ældreområdet.....	9
Drøftelse af politik for handicapområdet.....	10
Drøftelse af nyt grafisk udtryk og slogan på forvaltningens biler.....	11
Midtvejsevaluering af projekt vedrørende fysioterapeut på plejecenter.....	13
Orientering om opsamlingsrapporter for uanmeldte tilsyn.....	15
Orientering om Plejehjemsoversigten.dk.....	16
Orientering om status på økonomien for 2018.....	17
Møde med Ældrerådet.....	19
Aktuelle sager.....	20

Punkt 1: Rammeaftale 2019-2020 - Det specialiserede socialområde og specialundervisningsområde

00.01.00-A00-288-18

Resume

Rammeaftalen er en aftale mellem kommunerne og Region Syddanmark om koordinering af indsatsen på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet.

Aftalen sætter ensartede rammer for det tværkommunale og regionale samarbejde inden for den faglige udvikling, kapacitet og økonomi. Aftalen har betydning for det specialiserede socialområde og specialundervisningsområde i Odense Kommune i forhold til bl.a.:

- Metoder i botilbud
- Tværsektorielt fokus
- Styring af udgifterne
- Sikring af effektiv drift

Rammeaftalen består af:

1. En udviklingsstrategi (Den langsigtede vision for samarbejdet)
2. En styringsaftale (Rammerne for kapacitets- og prisudviklingen i tilbud)

Rammeaftalen har tidligere primært været udarbejdet administrativt, men i 2017 var der også en politisk drøftelsesproces i udarbejdelsesfasen. På baggrund af den politiske drøftelse i 2017 havde rammeaftalen for 2018 øget fokus på:

- effekt og evidens – vi skal sikre, at de metoder, vi anvender virker,
- hvordan kommunerne understøtter, at borgerne er en aktiv del af samfundet, og
- de koordinerede socialpsykiatriske indsatser og sektorovergange.

Disse tre områder tager Rammeaftalen 2019-2020 ligeledes udgangspunkt i samt det paradigmeskifte, der er sket på socialområdet i de seneste år. Det betyder, at den rehabiliterende tilgang med borgeren i centrum i stigende grad er grundlag for arbejdet på socialområdet. Herudover har rammeaftalen fokus på det tværsektorielle samarbejde med henblik på gode overgange for borgerne.

Den væsentligste ændring i Rammeaftalen 2019-2020 i forhold til tidligere aftaler er, at Rammeaftalen 2019-2020 er to-årig. Tidligere rammeaftaler har kun været af et års varighed. Denne ændring er sket på baggrund af flere kommuners ønske om ikke nødvendigvis at skulle genforhandle aftalen hvert år. Odense Kommune bakker op om denne ændring. Ændringen følger ligeledes af Servicelovens § 6.

Effekt

Rammeaftalen har ikke direkte effekt på Odensemålene. Dog har rammeaftalen et øget fokus på effekt og på at anvende de metoder, der virker. Herudover sætter rammeaftalen fokus på, hvordan kommunerne kan understøtte, at borgerne er en aktiv del af samfundet/lokalsamfundet, således at flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber. Rammeaftalen har den rehabiliterende tilgang med borgeren i centrum som grundlag for arbejdet på socialområdet. Borgerne ses dermed som en aktiv del af løsningen, hvilket blandt andet er medvirkende til flere funktionsdygtige ældre og handicappede.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til de respektive udvalg, at byrådet godkender Rammeaftalen 2019-2020 for det specialiserede socialområde og specialundervisningsområde.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Rammeaftalen for det specialiserede socialområde og specialundervisningen blev til som følge af Kommunalreformen i 2007. Aftalen er Kommunalbestyrelsernes og Regionsrådets redskab til på tværs at styre den faglige udvikling, kapaciteten og økonomien på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområde.

Rammeaftalen 2019-2020 er godkendt i henholdsvis Socialdirektørforum den 2/5 2018 og KKR Syddanmark den 19/6 2018 efter anbefaling fra kredsen af kommunaldirektører. Rammeaftalen skal nu politisk godkendes i de enkelte 22 syddanske kommuner og i Region Syddanmark.

Processen

Hidtil har rammeaftalen primært været udarbejdet administrativt. Men på baggrund af henvendelser fra politikere i flere kommuner, der har udtrykt ønske om politisk inddragelse i processen, var der i forbindelse med Rammeaftalen 2018 en forudgående politisk proces.

I januar 2017 drøftede Beskæftigelses- og Socialudvalget, Børn- og Ungeudvalget og Ældre- og Handicapudvalget således input til Rammeaftalen 2018, og i marts 2017 blev der afholdt en politisk temadag omkring fremtidens rammeaftaler med henblik på at give de syddanske byrådsmedlemmer mulighed for at give input til rammeaftalen. På temadagen udvalgte politikerne tre temaer til Rammeaftale 2018:

1. Øget fokus på effekt. Det skal sikres, at de metoder, vi anvender, virker.
2. Der skal sættes fokus på, hvordan kommunerne kan understøtte, at borgerne er en aktiv del af samfundet/lokalsamfundet.
3. Der er behov for øget fokus på koordinerede socialpsykiatriske indsatser og sektor-overgange.

Allerede i 2018 har der været afholdt aktiviteter, som knytter sig til de tre ovenstående temaer. Af eksempler på aktiviteter afholdt i 2018 kan nævnes:

Ad 1)

- Der er afholdt kurser om metoder i botilbud.
- Der er blevet udviklet og afholdt et kursus for myndighedspersoner.
- Der afholdes senere i 2018 en temadag om effekt, hvor kommunerne og regionen kan dele viden.

Ad 2)

- Socialdirektørforum afholder senere i 2018 en konference for kommunerne og regionen omkring inddragelse af civilsamfundet.

Ad 3)

- I forhold til det øgede fokus på koordinerende socialpsykiatriske indsatser og sektor-overgange er "sammen om psykiatri" udviklet.

De tre ovenstående temaer er ligeledes gennemgående i Rammeaftalen 2019-2020.

Det følger af Servicelovens § 6, at kommunerne i regionen og regionsrådet hvert andet år indgår en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af de kommunale tilbud.

Rammeaftalen 2019-2020

Rammeaftalen 2019-2020 tager udgangspunkt i dels de seneste års udvikling på socialområdet, og dels de politiske ønsker (beskrevet ovenfor) til fremtidige rammeaftalers indhold drøftet på temadagen i 2017.

Overordnet set består Rammeaftalen 2019-2020 i lighed med tidligere rammeaftaler af en udviklingsstrategi og en styringsaftale.

Udviklingsstrategien har til formål at fastsætte, hvilke tilbudstyper, temaer og målgrupper, der skal være i fokus (udviklingstendenser og -perspektiver), mens Styringsaftalen har som formål at lægge rammerne for kapacitets- og prisudviklingen for de tilbud, som Styringsaftalen omfatter. Styringsaftalen sikrer, at der tages stilling til de styringsmæssige forhold ved kommunernes køb og salg af pladser samt regionens salg af pladser.

1. Udviklingsstrategien

Udviklingsstrategien tager afsæt i Socialdirektørforums langsigtede vision for samarbejdet mellem kommunerne og Region Syddanmark:

"Vi samarbejder om at skabe fleksible og gode løsninger til borgerne på det specialiserede socialområde blandt kommuner og regionen i Syddanmark. Vi inddrager borgerne, bygger indsatsen på borgernes egne ressourcer og skaber i videst muligt omfang løsninger i borgerens nærmiljø."

Visionen betyder, at Socialdirektørforum de kommende år sætter fokus på:

- Effekt – metoder der virker

- Videndeling
- Tværsektorielt fokus
- Specialisering ud til borgerne
- Velfærdsteknologi
- Samarbejde med civilsamfundet

I Rammeaftalen for 2019-2020 er der sat fokus på følgende temaer:

Fokus på psykiatri og sektorovergange

- Der har i 2018 i Syddanmark været stort fokus på psykiatri og sektorovergange, hvilket vil fortsætte med den nye rammeaftale. Arbejdet tager først og fremmest afsæt i, hvordan vi samarbejder bedst med borgerne i centrum.

Fokus på tilpasning af ressourcer til tendenser og behov

- Løbende afdækninger af tendenser og behov for specifikke målgrupper, samt tilpasninger i forhold til disse. Konkret i form af indhentning af faktiske belægningsprocenter for tilbuddene i Rammeaftalen to gange årligt samt der afholdes drifts- og belægningsmøder med Region Syddanmark 3-4 gange årligt.

Sikring af effektiv drift

- Der skal sikres en effektiv drift af de sociale tilbud. Den enkelte udbyder af tilbuddene skal løbende tilpasse driftsudgifterne ved vigende belægning. Dette gøres for at minimere en eventuel efterregulering som følge af mindre belægning end forudsat ved udarbejdelsen af taksterne. Der skal også løbende arbejdes på at effektivisere driften som et redskab til at styre udgiftsudviklingen på området.

Foruden ovenstående fokusområder sætter Rammeaftalen for 2018 ligeledes fokus på:

- Styring af udgifterne på det specialiserede område
- Opfølgning på belægningen på tilbud på det specialiserede socialområde i Syddanmark
- Belægnings- og driftsmøder med Region Syddanmark
- Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

2. Styringsaftalen

Styringsaftalen lægger rammerne for kapacitets- og prisudviklingen for de tilbud, som Styringsaftalen omfatter på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet. Styringsaftalen sikrer, at der tages stilling til de styringsmæssige forhold ved kommunernes og regionens køb og salg af pladser. Styringsaftalen skal således sikre klare spilleregler for samarbejde mellem køber og sælger af tilbuddene, og beskriver konkret håndtering af lukning af tilbud, oprettelse af pladser – og ændringer af takster og kapacitet.

Ændringer i forhold til Rammeaftalen 2018

I forhold til Rammeaftalen 2018 er der sket en række mindre justeringer. Den største ændring i Rammeaftalen 2019-2020 i forhold til tidligere rammeaftaler er varigheden. Hvor tidligere rammeaftaler har været et-årige, er den nye rammeaftale to-årig. Denne ændring er foretaget på baggrund af flere kommuners ønske om, ikke nødvendigvis at skulle genforhandle rammeaftalen hvert år. Odense Kommune bakker op om denne ændring. Ændringen følger ligeledes af Servicelovens § 6.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Rammeaftale_2019_-_2020

Punkt 2: Etablering af nyt midlertidigt botilbud til borgere med autisme

27.03.00-G01-1-18

Resume

Kapaciteten på det specialiserede socialområde er under pres. Odense Kommune står over for at mangle 25-30 botilbudspladser og dag-/beskæftigelsestilbud til borgere med autisme frem mod 2025. Der vil allerede i august-september 2018 være behov for 4-5 botilbudspladser (9 i december). Der er også behov for dag- og beskæftigelsestilbud, som skal behandles af udvalgene senere på efteråret.

Ældre- og Handicapforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen har afsøgt en række mulige løsninger på den aktuelle udfordring. Odense Kommune har vedtaget en hjemtagelsesstrategi, der betyder, at borgere som udgangspunkt skal gives et tilbud i Odense Kommunes eget regi. Samtidig arbejdes der i Region Syddanmark med et nærhedsprincip på området, der ligeledes tilskriver, at borgerne som udgangspunkt skal have et botilbud i nær tilknytning til nuværende bolig. Disse principper og et hensyn til økonomisk effektivitet ligger til grund for de afsøgte muligheder.

Ældre- og Handicapforvaltningen har afsøgt en række muligheder til løsning af kapacitetsudfordringen. Herunder muligheden for at købe pladserne hos regionen, andre kommuner eller private. By- og Kulturforvaltningen har gennemført en screening i forhold til øvrig mulig indplacering i kommunal ejendom. Der er ikke foretaget vurdering i forhold til køb/nybyg.

Ældre- og Handicapforvaltningen peger på en løsning, hvor der etableres ca. 10 midlertidige botilbudspladser til borgere med autisme på Tornbjerggård. Driften af de 10 pladser vil medføre en udgift på 5,6 mio. kr. i 2019 og herudover samlet udgift til etablering og istandsættelse af tilbuddet på 1 mio. kr. Driftsudgiften vil fra 2020 være på 6,1 mio. kr.

Driftsudgiften vil dels blive finansieret af Kvalitets- og udviklingsplanen, som er en plan, der sikrer, at forvaltningen skaber et provenu gennem arbejdet med rehabilitering. Dels udvalgets budgetværn, som er en pulje til uforudsete udgifter.

Det vil ikke være muligt at have ombygningen klar før ca. 4 måneder efter der foreligger en godkendelse af projektet samt en bevilling. Driftsudgiften skal derfor periodiseres i forhold til dette. By- og Kulturforvaltningen har ikke budget til afholdelse af eventuelle merudgifter til ejendomsrelaterede driftsudgifter i henhold til den ændrede anvendelse af lokaliteterne på Tornbjerggård. Eventuelle merudgifter vil derfor skulle afholdes af Ældre- og Handicapforvaltningen.

Forvaltningerne arbejder sideløbende på en langsigtet håndtering af udfordringerne med kapaciteten på autismeområdet. Såvel den kortsigtede som den langsigtede håndtering beskrives nærmere i sagsfremstillingen.

Handicaprådets høringssvar vil blive eftersendt.

Effekt

En etablering af 10 midlertidige botilbud på autismeområdet forventes at have en positiv effekt på odensemålet **Flere funktionsdygtige ældre og handicappede.**

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. En anlægsbevilling til etablering af 10 midlertidige botilbudspladser til borgere med autisme på Tornbjerggård på 900.000 kr. til klargørelse/renovering af lejligheder frigives og stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget i 2018. Anlægsbevillingen finansieres af budgetneutral tillægsbevilling på 900.000 kr. fra investeringspulje under Ældre- og Handicapudvalget indenfor styringsområde Service, der konverteres til anlæg og overføres til By- og Kulturudvalget.

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at **Ældre- og Handicapudvalget** godkender:

2. Etablering af 10 midlertidige botilbudspladser til borgere med autisme på Tornbjerggård pr. 1/2 2019.
3. Driftsudgift til botilbudspladserne på 5.560.427 kr. i 2019 og 6.065.920 kr. i 2020 og frem finansieres inden for styringsområde Service af Kvalitets- og Udviklingsplanen og udvalgets budgetværn.

4. Investering i indkøb af indbo/inventar på 100.000 kr. i 2019, hvilket finansieres inden for styringsområde Service af udvalgets investeringspulje.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingens punkt 1.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingens punkt 1.

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingens punkt 2,3 og 4.

Sagsfremstilling

Kapacitetsudfordring på det specialiserede socialområde

Baggrunden for sagen er, at kapaciteten på det specialiserede socialområde er under pres. Det gør sig gældende såvel i Odense, som i de øvrige kommuner. Ældre- og Handicapforvaltningen har gennemført en kapacitetsanalyse, der viser, at Odense Kommune i 2025 vil mangle 25-30 botilbudspladser på autismeområdet. Aktuelt er der 9 borgere på ventelisten, og det tal forventes at vokse til ca. 10 borgere frem mod medio 2019. Der vil allerede i august-september 2018 være behov for 4-5 botilbudspladser.

Borgere i den konkrete målgruppe har, udover krav om botilbud, ligeledes et krav om dag-/beskæftigelsestilbud. Der vil derfor ligeledes være behov for etableringen af 25-30 pladser til dagtilbud/beskæftigelse frem mod 2025. Aktuelt vil op til 6 borgere fra målgruppen have behov for beskæftigelse/dagtilbud frem mod medio 2019. De resterende borgere vil efterspørge et dagtilbud efter endt skolegang fra 2020. Etableringen af dag-/beskæftigelsestilbud vil blive lagt op til politisk beslutning senere på efteråret.

Odense Kommune har vedtaget en hjemtagelsesstrategi, der betyder, at borgere som udgangspunkt skal gives et tilbud i Odense Kommunes eget regi. Samtidig arbejdes der i Region Syddanmark med et nærhedsprincip på området, der ligeledes tilskriver, at borgerne som udgangspunkt skal have et botilbud i nær tilknytning til nuværende bolig.

Mulige løsninger for botilbudspladser

Ældre- og Handicapforvaltningen har afsøgt en række muligheder til løsning af kapacitetsudfordringen. En potentiel mulighed er at købe pladserne hos regionen, andre kommuner eller private. Da kapacitetsudfordringen på autismeområdet er landsdækkende, er der generelt mangel på pladser. Ældre- og Handicapforvaltningen har løbende drøftelser med regionen omkring kapacitetsudfordringen på autismeområdet. Regionen råder ikke over tilstrækkeligt ledige pladser. Sonderinger hos de øvrige kommuner har heller ikke resulteret i identificering af tilstrækkeligt med ledige pladser.

Ældre- og Handicapforvaltningen vurderer, at der i et vist omfang kan købes ledige pladser hos private udbydere af botilbud. Anvendelsen af private udbydere af botilbud kan løse den mest akutte udfordring på kort sigt. Økonomisk kan det dog bedst betale sig at have borgerne i forvaltningens eget tilbud. Samtidig imødekommer eksterne botilbud ikke hjemtagelsesstrategien og nærhedsprincippet. For at kunne udvikle et mere langsigtet tilbud til målgruppen vil det ligeledes være hensigtsmæssigt, at målgruppen udgør en vis størrelse. Målgruppens størrelse begrænses, hvis borgerne har fået tilbudt og ønsker at bibeholde en privat botilbudsplads. Etablering af et nybygget botilbud til området vil kunne løse den langsigtede kapacitetsudfordring, men ikke allerede fra 2018.

I den kommunale ejendomsportefølje indgår det eksisterende botilbud Tornbjerggård. Tornbjerggård er et socialpsykiatrisk botilbud til borgere med en sindslidelse. Tornbjerggård har aktuelt 12 ledige værelser med bad. By- og Kulturforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen vurderer i fællesskab, at de ledige pladser vil kunne omdannes til ca. 10 pladser til borgere med autisme, heraf 2 særforanstaltninger og 8 ordinære pladser. Tornbjerggård vil dermed kunne anvendes til løsning af kapacitetsudfordringerne på autismeområdet frem mod medio 2019. By- og Kulturforvaltningen vurderer, at udgifterne til etablering af 10 autismepladser på Tornbjerggård vil være ca. 1 mio. kr. Ældre- og Handicapforvaltningen anbefaler, at der etableres 10 autismepladser på Tornbjerggård. Disse pladser vil ligeledes kunne tænkes ind i en mere langsigtet løsning af kapacitetsudfordringen på området.

De ledige boliger på Tornbjerggård anvendes i dag til dagtilbud til borgere fra Munkehatten. Det vil derfor være nødvendigt at finde alternativ placering til disse dagtilbudsaktiviteter. Det vil blive lagt op til politisk beslutning senere på efteråret.

Den langsigtede løsning

By- og Kulturforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen arbejder sideløbende med løsningen af den langsigtede udfordring. Anvendelsen af Tornbjerggård tænkes at indgå som en mulighed. De to forvaltninger vil arbejde videre med en konkretisering af den langsigtede løsning, som herefter vil blive forelagt til politiske drøftelse og beslutning.

Høring i Socialdirektørforum

Såfremt udvalget godkender udvidelsen af pladserne på autismeområdet, skal det i følge rammeaftalen for det specialiserede socialområde til høring i socialdirektørforum, da det er et højt specialiseret tilbud.

Økonomi

Driften af de 10 pladser på Tornbjerggård vil medføre en udgift på 5,6 mio. kr. i 2019 og herudover en udgift til etablering og istandsættelse af tilbuddet på samlet 1 mio. kr. Driftsudgiften fra 2020 og frem vil være 6,1 mio. kr., og er behæftet med usikkerhed og afhænger af de konkrete borgeres individuelle forhold og de tilstedeværende private og regionale pladser. Driftsudgiften vil blive dels finansieret af Kvalitets- og udviklingsplanen, som er en plan, som sikrer, at forvaltningen skaber et provenu gennem arbejdet med rehabilitering. Dels udvalgets budgetværn, som er en pulje til uforudsete udgifter.

Det vil ikke være muligt at have ombygningen klar før ca. 4 måneder efter der foreligger en godkendelse af projektet samt en bevilling. Driftsudgiften skal derfor periodiseres i forhold til dette.

By- og Kulturforvaltningen har ikke budget til afholdelse af eventuelle merudgifter til ejendomsrelaterede driftsudgifter i henhold til den ændrede anvendelse af lokaliteterne på Tornbjerggård. Eventuelle merudgifter vil derfor skulle afholdes af Ældre- og Handicapforvaltningen.

Bilag

Handicaprådets høringssvar

Punkt 3: Drøftelse af værdighedspolitik for ældreområdet

00.00.00-P22-1-17

Resume

I denne sag indstiller Ældre- og Handicapforvaltningen, at udvalget drøfter udkast til en værdighedspolitik for ældreområdet i Odense Kommune gældende for 2018-2022.

Seniorlivspolitikken blev vedtaget i 2008. Politikken favner mål og indsatser i flere forvaltninger, men er hængt op på Ældre- og Handicapudvalget. Siden politikken blev vedtaget, er Ældre- og Handicapforvaltningen begyndt at arbejde rehabiliterende. Det betyder, at forvaltningen har fokus på at støtte voksne mennesker i at leve et uafhængigt og selvstændigt liv.

På grund af den bevægelse, der er sket i forvaltningens samarbejde med borgeren, besluttede udvalget den 24/1 2017, at Seniorlivspolitikken skulle have et eftersyn med henblik på at trække essensen ud af politikken, som efterfølgende skulle indgå i en værdighedspolitik for ældreområdet.

Den nye værdighedspolitik vil leve op til Bekendtgørelse om værdighedspolitikker, hvoraf det fremgår, at "*Kommunalbestyrelsen inden for det første år i den kommunale valgperiode skal vedtage en værdighedspolitik for den kommunale ældrepleje*". Udarbejdelsen af den nye værdighedspolitik er sket med inddragelse af Ældrerådet, og vil også komme til høring i Ældrerådet. Politikken vil senere komme til behandling i udvalget og til godkendelse i byrådet.

Udkast til værdighedspolitik er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter udkast til en Værdighedspolitik for 2018-2022 for ældreområdet i Odense Kommune.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Se sagsresumé.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Udkast til værdighedspolitik

Punkt 4: Drøftelse af politik for handicapområdet

00.00.00-P22-1-17

Resume

I denne sag indstiller Ældre- og Handicapforvaltningen, at udvalget drøfter udkast til en ny politik for handicapområdet. Den nye handicappolitik kommer kun til at vedrøre Ældre- og Handicapforvaltningens målgruppe i modesætning til den nuværende politik, som favner mål og indsatser i flere forvaltninger.

Siden den nuværende handicappolitik blev vedtaget, er Ældre- og Handicapforvaltningen begyndt at arbejde rehabiliterende. Det betyder, at forvaltningen har fokus på at støtte voksne mennesker i at leve et uafhængigt og selvstændigt liv.

På grund af den bevægelse, der er sket i forvaltningens samarbejde med borgeren, besluttede udvalget den 24/1 2017, at Handicappolitikken skulle have et eftersyn med henblik på at trække essensen ud af politikken, som efterfølgende skulle indgå i en ny politik for handicapområdet.

Udarbejdelsen af den nye politik er sket med inddragelse af Handicaprådet, og vil også komme til høring i Handicaprådet. Politikken vil senere komme til beslutning i udvalget.

Udkast til politik er vedlagt som bilag.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter udkast til en handicappolitik.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Se sagsresumé.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Udkast til handicappolitik

Punkt 5: Drøftelse af nyt grafisk udtryk og slogan på forvaltningens biler

00.00.00-A00-363-18

Resume

I denne sag indstiller Ældre- og Handicapforvaltningen, at udvalget drøfter nyt grafisk udtryk og slogan på 10-20 af forvaltningens biler.

Forvaltningens nuværende biler er el-biler og har illustrationer og tekst, der fokuserer på dette. Se billede 1.

Billede 1

"Go' energi på vej"

For at gøre bilerne mere genkendelige og sigende for forvaltningens arbejde, er der udarbejdet et udkast til nyt grafisk udtryk og slogan, som fokuserer på forvaltningens kerneopgave (se billede 2). Sloganet er: "Vi er her for dig".

Billede 2

"Vi er her for dig" (endeligt design under udarbejdelse)

Forvaltningen anbefaler, at det nye grafiske udtryk og slogan i første omgang trykkes på 10-20 af forvaltningens biler. Når forvaltningen om ca. 1 år skal lease ca. 120 nye biler, vil det komme til politisk beslutning, om de nye biler skal leveres med det nye grafiske udtryk og slogan.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter nyt grafisk udtryk og slogan på 10-20 af forvaltningens biler.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Se sagsresumé.

Økonomi

Forvaltningen anslår, at udgifterne til udvikling af nyt grafisk design og slogan udgør ca. 20.000 kr plus udgifter til tryk på biler (ca. 1000 kr. pr. bil). Forvaltningen anbefaler, at udgiften bliver finansieret af udvalgets pulje til investeringer.

Punkt 6: Midtvejsevaluering af projekt vedrørende fysioterapeut på plejecenter

29.00.00-P08-1-17

Resume

I denne sag orienteres udvalget om midtvejsevalueringen af projekt vedrørende fysioterapeut på plejecentre. Projektet har til formål at reducere tiden, hvor borgerne på plejecentre sidder stille. Borgerne introduceres til øget aktivitet i hverdagen og motiveres til at deltage i målrettet træningsseancer 2 gange om ugen. Overordnet set viser projektet positive resultater for borgerne.

Projektet omfatter Villestoftes Plejecenter og Bolbro Plejecenter, der tilsammen har 130 borgere. Projektet har ansat en fysioterapeut, der har til opgave at udarbejde aktivitetsplaner for borgerne i tæt samarbejde med de plejefaglige kolleger. Derudover har projektet til formål at gennemføre målrettet træning med de borgere, som kan motiveres til at indgå i et mere struktureret træningsforløb.

Midtvejsevalueringen omfatter perioden fra 1/11 2017, hvor fysioterapeuten blev ansat, og frem til 1/7 2018. I forbindelse med midtvejsevalueringen er det foretaget såvel kvalitative som kvantitative undersøgelser. Nedenfor ses tabel for borgernes deltagelse i projektet samt en beskrivelse af de kvantitative og kvalitative evalueringresultater.

Deltagere i projektet

Samlet population:	130
Kontakt m. fys.:	51
Specifik træning:	24
Tilpasset træningsaktivitet:	21

De kvantitative resultater

Blandt de 24 borgere, der har deltaget i specifik træning, har de 15 deltaget i gentagne funktionstest. Funktionstesten består af såvel en kognitiv test og en test, der viser hjælpsafhængighed. De gennemførte tests viser en signifikant forbedring for borgerne. Konkret har den specifikke træning betydet, at borgerne i højere grad er i stand til at rejse sig fra en stol uden hjælp, bliver mere sikre og hurtigere til at rejse sig og oplever øget mulighed for at være mobil i hverdagen. Samtidig oplever borgerne mindre hjælpsafhængighed i forhold til at klare daglige aktiviteter som fx påklædning, toiletbesøg mv. Kognitivt ses der ikke en signifikant forbedring, hvilket heller ikke var forventet.

De kvalitative undersøgelser

Den kvalitative evaluering er gennemført som interview med 4 borgere og et fokusgruppeinterview med 4 medarbejdere. Borgerundersøgelsen har taget udgangspunkt i spørgsmålet "hvad synes du om at være med til træningen?" mens fokusgruppeinterviewet har taget udgangspunkt i spørgsmålet "hvad oplever I, træningen bidrager med i hverdagen?"

Borgernes oplevelse

Borgerne beskriver et paradoks i forhold til deltagelse i træningen. På den ene side har de ikke særlig meget lyst til at deltage, men på den anden side er de meget tilfredse med resultatet af deres indsats i forhold til deres fysiske formåen. De fysiske resultater er drivkraften i borgernes deltagelse – sammen med fysioterapeutens arbejde med at motivere. Relationen til fysioterapeuten virker afgørende for borgerens motivation og dermed for resultaterne.

Medarbejdernes oplevelse

Medarbejderne fortæller om meget positive resultater, fx at en borger ikke længere skal liftes ud af sengen og en anden borger som er begyndt at gå igen. Medarbejderne vurderer også, at en gruppe borgere er for svage til at deltage. Medarbejderne selekterer, hvilke borgere fysioterapeuten kommer i kontakt med. I forhold til at øge aktiviteten i dagligdagen vurderer medarbejderne, at nogle borgere er blevet lidt mere aktive, og at andre ikke har forandret deres hverdag. Medarbejderne vurderer, at et eventuelt ophør af projektet kan føre til, at borgerne taber funktionsevne. Endelig er det medarbejdernes vurdering, at den umiddelbare tilgængelighed til fysioterapeuten giver en hurtig afklaring af spørgsmål, hvilket igen har hjulpet borgerne og frigivet tid hos medarbejderne.

Det har ikke inden for projekts rammer været muligt at etablere en troværdig monitorering af borgernes generelle aktivitetsniveau, idet der ikke med de tilstedeværende midler er tilstrækkeligt pålidelige målemetoder til stede.

Projektet blev, på baggrund af forslag fra byrådsgruppe V den 2/5 2017, godkendt af det tidligere Ældre- og Handicapudvalg den 28/6 2017. Projektet løber i en 1-årig periode. Der var afsat 500.000 kr. til projektets gennemførelse.

Evalueringen er vedlagt som bilag.

Bilag

Midtvejsrapport - Fysioterapeut på plejecentre

Punkt 7: Orientering om opsamlingsrapporter for uanmeldte tilsyn

27.00.00-K09-4-18

Resume

I denne sag orienterer Ældre- og Handicapforvaltningen om opsamlingsrapporterne for de uanmeldte tilsyn for henholdsvis leverandører af hjemmepleje og praktisk hjælp samt dagtilbud på det specialiserede område. Tilsynene er udført af det eksterne firma BDO i 2018.

Uanmeldte tilsyn for leverandørerne af hjemmepleje og praktisk hjælp

BDO har foretaget tilsyn med 19 leverandører af hjemmepleje samt 7 leverandører af praktisk hjælp.

Nedenfor er der en oversigt over BDOs vurderinger af tilsynene.

År	Antal tilsyn	Særdeles tilfredsstillende	Meget tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Mindre tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende
2017	27	3	7	15	2	0
2018	26	1	11	14	0	0

Samlet set er det tilsynets vurdering, at niveauet for leverandører af hjemmepleje og praktisk hjælp i Odense Kommune er tilfredsstillende.

Borgerne modtager den pleje, omsorg og praktiske hjælp, de har behov for. Hjælpen leveres i overensstemmelse med ønsker og behov, og det er borgernes oplevelse, at de behandles med værdighed og respekt. Samtidig kan medarbejderne redegøre for faglige overvejelser i relation til den leverede hjælp, herunder fx borgerinddragelse, rehabilitering, sundhedsfremmende og forebyggende indsatser samt kommunikation.

I forhold til fremadrettede udviklingspunkter kan især fremhæves forsat kvalificering af det skriftlige grundlag, dokumentation af sygeplejeydelser, sundhedsfremmende og forebyggende indsatser samt styrkelse af det tværfaglige samarbejde.

Uanmeldte tilsyn i dagtilbuddene på det specialiserede område

BDO har foretaget tilsyn på 6 dagtilbud (3 kommunale tilbud og 3 private tilbud). BDO har givet alle dagtilbud bedømmelsen *Meget tilfredsstillende*, som er den næsthøjeste vurdering.

På baggrund af de samlede tilsyn med Odense Kommunes aktivitetstilbud, ser BDO anledning til at give følgende anbefalinger i forhold til en tværgående indsats. BDO anbefaler fortsat fokus på at opkvalificere dokumentationen, således at dokumentationen i alle tilbud afspejler de aktuelle indsatser og anvendes som et dynamisk redskab, der understøtter en målrettet faglig indsats

Der blev ikke udført uanmeldte tilsyn på dagtilbuddene i 2017, hvilket er årsagen til, at der ikke er en sammenligning mellem årene.

Bilag

Opsamlingsrapport for leverandører af personlig pleje og praktisk bistand

Opsamlingsrapport for dagtilbud

Punkt 8: Orientering om Plejehjemsoversigten.dk

29.00.00-A50-1-18

Resume

I denne sag orienterer Ældre- og Handicapforvaltningen om, at Folketinget har besluttet, at der skal etableres en plejehjemsoversigt, der skal indeholde oplysninger om alle kommunale og private plejehjem.

Den primære målgruppe for Plejehjemsoversigten vil være kommende plejehjemsbeboere og deres pårørende, som skal kunne søge og finde oplysninger om plejehjem, plejecentre for ældre og friplejehjem for ældre, således at de kan træffe et informeret valg, når den ældre skal på plejehjem.

Plejehjemsoversigten vil bl.a. indeholde generelle oplysninger om hvert enkelt plejehjem og plejecenter som fx adresse, kontaktoplysninger, virksomhedsform, beskrivelse af boligerne samt informationer om værdigrundlag, faglig tilgang, tilgang til pårørende osv.

Plejehjemsoversigten vil også indeholde generel information om bl.a. visitationsregler, huslejeafstættelse og plejeboliggarantien.

Med lovændringen ændres kommunalbestyrelsernes pligt til at sikre, at oplysninger om kommunale og private plejehjem og plejecentre for ældre, der er del af den kommunale boligforsyning, indberettes til Tilbudsportalen til en pligt til at indberette oplysninger om disse boligtyper til Plejehjemsoversigten.

Plejehjemsoversigten.dk idriftsættes fra oktober 2018.

Økonomi

Plejehjemsoversigten er finansieret via satspuljen for 2018-2021. Der er udmøntet 2,4 mio. kr. til kommunerne i 2018 og 1 mio. kr. årligt i 2019-2021.

Odense Kommunes andel er 85.000 kr. i 2018 og 35.000 kr. årligt i 2019-2021. Da beløbet er under 2 mio. kr. tilfalder midlerne ikke Ældre- og Handicapforvaltningen. I stedet bliver midlerne tilført kassen, jf. Odense Kommunes princip vedrørende DUT-kompensationer.

Punkt 9: Orientering om status på økonomien for 2018

00.00.00-A00-18-18

Resume

Ældre- og Handicapforvaltningen orienterer i denne sag om

- Status på regnskabet for 2018
- Områder, som kan påvirke budget 2018
- Overførsel af midler til budget 2019

Status på regnskabet for 2018

Status på regnskabet for 2018 er baseret på de første fem måneder af året. Regnskabsresultatet er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da der kan ske uforudsete ting, som udfordrer regnskabet senere på året. Derudover vedrører status kun ca. 47 procent af det samlede regnskab. Fokus har, af ressourcemæssige årsager, kun været på de områder, hvor der er risiko for et merforbrug.

Status for regnskabet er, at forvaltningen fortsat forventer, at regnskabet overordnet er i balance ved årets udgang.

Siden udvalget godkendte økonomiopfølgningen den 19/6, er der dog områder, som har ændret sig, og som derfor kræver ekstra opmærksomhed. Disse områder er beskrevet nedenfor.

Myndighed – bevilling af personlig pleje og praktisk bistand

På myndighedsområdet forventer forvaltningen et merforbrug på bevilling af hjemmepleje og praktisk bistand på 11,6 mio. kr. Det er en stigning på 5,4 mio. kr. siden udvalget godkendte økonomiopfølgningen.

Årsagen er dels en i stigning i antallet af borgere, som bevilges pleje og praktisk bistand. Dels at borgerne bevilges indsatser, som er mere tidskrævende.

De udkørende grupper

For de udkørende grupper er der et forventet merforbrug på 5,1 mio. kr. Det er en stigning på 1,6 mio. kr. siden udvalget godkendte økonomiopfølgningen.

Årsagen er dels et højt sygefravær. Dels udfordringer i forhold til at rekruttere især social- og sundhedsassistenter i faste stillinger. Det betyder, at der i stedet anvendes vikarer, som er dyrere.

Den mellemkommunale refusion

Mellemkommunal refusion betyder, at den kommune, hvor en borger bor (opholdskommunen) får betalt sine udgifter af den kommune, som har medvirket til, at en borger har fået ophold i en anden kommune (anbringelseskommunen).

På området for mellemkommunal refusion er der et forventet mindreforbrug på 8,5 mio. kr. Det er en stigning i mindreforbruget på 5,6 mio. kr., som blandt andet skyldes, at udvalget, som del af budgetbidraget godkendte en tilførsel af 5,5 mio. kr. til udgifter til borgere, som bor på Provstegårdshjemmet.

Derudover er der et forventet mindreforbrug på 5,5 mio. kr. i puljen til borgere, som har behov for mere end 50 timers hjælp om ugen. Årsagen er, at der er ændret i kriterierne for tildelingen i forhold til, at indsatsen skal have et rehabiliterende sigte.

Borgere med respiration

På området for borgere med behov for respiration er der et forventet merforbrug på 2,7 mio. kr., selvom udvalget, som del af budgetbidraget, godkendte en tilførsel af 2 mio. kr. til området. Det forventede merforbrug skyldes et forvarsel fra Regionen om en ændring af timeprisen.

Områder, som kan/vil påvirke budget 2018

For 2018 er der tre områder, som vil påvirke budgettet. Disse områder er beskrevet nedenfor.

Pris- og lønreguleringen

Når udvalgenes budgetter fremskrives i Odense Kommune, anvendes fremskrivningsprocenter på baggrund af skøn fra KL. I forbindelse med Økonomiaftalen for 2019 er skønnet for pris- og lønudviklingen fra 2017 til 2018 blevet nedreguleret, hvilket skyldes, at både lønudviklingen og prisudviklingen har været anderledes end forventet.

For udvalget betyder det, at budgettet reduceres med 7,7 mio. kr.

Sag i Ankestyrelsen

Forvaltningen har i øjeblikket en sag i Ankestyrelsen med en anden kommune. Hvis sagen falder ud til forvaltningens fordel, vil det få positiv indvirkning på budgettet svarende til 4-5 mio. kr.

Overførsel af midler til budget 2019

Forvaltningen har på baggrund af ovenstående gennemgang af regnskab og budget indmeldt et mindreforbrug til Borgmesterforvaltningen på 5 mio. kr. til overførsel til budget 2019. Hvis forvaltningen får lov til at overføre mindreforbruget, vil midlerne være øremærket til lovbestemte indsatser fra finansloven for 2017 og satspuljen for 2017-2020 til en styrket indsats på kræftområdet.

Punkt 10: Møde med Ældrerådet

00.00.00-A00-354-18

Resume

Ældrerådet deltager under dette punkt.

Ældrerådet har en gang årligt foretræde for udvalget med emner, de selv har valgt.

På mødet ønsker Ældrerådet at drøfte følgende emner med udvalget:

- Brug af nedlagte plejeboliger til aflastning, dagcenter, genoptræning og vedligeholdende træning.
- Udvidet visitation til kørsel for demente og psykisk syge.
- Indførelse af bruger- og pårørenderåd på plejecenterne.
- Overvejelser om fremstilling af mad på plejecenterne.
- Strategier for kompetenceudvikling i form af videre- og efteruddannelse så indsatser øges og tiltrækning/ fastholdelse af personale styrkes.

Punkt 11: Aktuelle sager

00.01.00-A00-1186-17

Resume

- Orientering om opdeling af Kommunikationscenter Odense.
- Referat af kontaktudvalgsmøde på Albanigade Plejecenter den 28/6 2018.
- Referat af kontaktudvalgsmøde på Skovgården den 28/6 2018.

Bilag

Referat af Kontaktudvalgsmøde på Albanigades Plejecenter den 28. juni 2018

Referat af Kontaktudvalgsmøde på Skovgården den 28. juni 2018.